

Arina ANTOCI

Doctor în filosofie, UTM; USM

Email: arinaantoci@mail.ru

„DAT” ȘI ”CONSTRUIT” ÎN DREPT

”Given” and ”constructed” in law

În cadrul societății umane, acțiunile indivizilor – înzestrați cu conștiință și voință proprie – nu se pot produce ca o desfășurare haotică de fapte, ci, dimpotrivă, ele se derulează într-un mod organizat, după anumite reguli sociale, având un caracter normat. Putem afirma că dreptul este un produs al fenomenelor sociale, fiind variabile în timp și spațiu, în spatele căruia se ascunde un ghem de principii absolute, universale, pe care le descoperă rațiunea omenească, însă nu trebuie să uităm că una din moștenirile incontestabile ale dreptului roman o reprezintă crearea alfabetului juridic și progresul în domeniul tehnicii juridice. Dacă nu ne-au lăsat o teorie științifică încheată a elaborării dreptului, elaboratele tehnici ale dreptului roman, precizia și claritatea definițiilor, logica și consecvența gândului juridic, toate acestea stau dovadă și mărturisesc marea artă a jurisconsultilor Romei. Acest lucru a făcut ca asemenea construcții să poată străbate timpul, să poată fi însușite, peste mii de ani, de orice legiuitor.

Complementaritatea dintre drept și filosofie este una necesară pentru că lumea dreptului este una a semnificațiilor pe care nici filosofia nu le lămurește prin adevăruri matematice, de unde și titlul acestei lucrări. Problema principală care se pune este aceea de a stabili dacă dreptul este un „dat” în afara oricărei elaborări umane sau este „construit” de om. „Dat” și „construit” în drept aduce cu sine problema unei metafizici a dreptului.